

Rdeči vihar

Povest iz prve indijanske vojne za Ohio — Po starih virih pripoveduje Fric Steuben

Vpadajo od vseh strani, mečejo se brezumno bežečim pred noge. Beli padajo in že je vsakemu padlemu Indijanec na hrbtu.

Toda niso vsi beli bojevniki izgubili glave. Tu dva tam štirje so se strnili v enoto in se postavili v bran. Menjaje so se basali puške in so v skrajni sili segli po nožu. Tako so se razvile posamezne praske, kar pa Indijancev ni zadržalo. Posamezniki so se rivali sem in tja, toda glavna indijanska fronta je drevila dalje.

Del v sredini in desno krilo belih čet sta na popolnem umiku. General Lewis pošlje dve četi pod poveljstvom svojega brata Karla na pomoč. Kornstak je vzravnan skrit za drevesom. Čim spozna belega poveljnika, pomeri s puško, meri dolgo in mirno, naposled ustrela... Karl Lewis se zgrudi. Mahoma priskočijo njegovi najskrbnejši borci in ga odneso nazaj v taborišče.

Polkovnik Fleming prevzame poveljstvo nad belimi.

Tega vzame Logan na piko. Z dobro pomérjenim strelom ga podere.

Takoj nato doleti enaka usoda kapitana Watsona. Čim pade en častnik, že plane drugi v ospredje in prevzame poveljstvo. Kako brezpametno! Namesto da bi se skrival in zavaroval sebe in bodril svoje vojščake, se vsak belec hoče izkazati junaka, se izpostavi dobro pomerjenemu strelu Indijancev in pade.

Logan in Tekumseh ne zgrešita nikoli. Ta dva se pač lahko kosata z vsakim belim ostrostrelcem. Toda bitka se ne premakne dalje k odločitvi. Beli so se žrtvovali tako junaško, da so preprečili poraz.

Logan je na levi, Tekumseh na desni. Prežita in streljata. Že se je popolnoma zdanilo. Za Tekumsehom je zvesti Kl-

Kalva, levo pred njim Peta-Kuta. Obsamo bašeta, bašeta in podajata svojemu voditelju puško, Tekumseh pa strelja in vselej zadene.

Tam je pred bele čete spet skočil pogumen poveljnik. Preprosti vojščaki in virginski strelci se mu priključijo. Tekumseh zakriči: »Ne streljajte!« To je seveda veljalo njegovim. Pripustili so bele bojevnike nekoliko bliže k sebi. Zdaj je spet zadonelo Tekumsehovo povelje: »Streljajte!«

Častnik se je zgrudil ob prasketu svinčenk. Skoro polovica Indijancev je bila v tej borbi oborožena s puškami. Isti čas pa so švignile skozi zrak tudi puščice. Vsak Indijanec je mojstrski strellec z lokom. Stisnjenih zob se morajo belci umakniti.

Že je beli dan. A kje je Kornstak? Nihče ne ve tega. Zakaj je na desni strani tako tiho? Kje je Črna kača? Še nihče izmed njegovih bojevnikov ni prispel na pomoč. Beli so postali spet obstojnejši in napadajo vedno srditeje. Vsepovsod, za vsakim grmom, za vsakim deblom in za vsako zemeljsko vzbočlino prežijo virginski ostrostrelci. Zdaj je svetlo, zdaj lahko merijo, — gorje rdečkožcu, če se pojavi samo šop njegovih las!

Pritisk belih čet je vedno močnejši. Vrhovni poveljnik general Lewis uvidi možnost, ki se mu tukaj nudi, zato vrže vse, kar ima še razpoložljivega, na desno krilo. Indijanci streljajo in streljajo, gotovo dobro, toda nikakor ne tako točno, kakor Virginci. Najslabše izkupijo vojaki angleškega vladarja, ki imajo živopisne uniforme. Nanje so vzeli Indijanci piko, ti siromaki trpijo najhujše izgube.

Tekumseh, Modri jopič, Logan... nič ne pomaga, umakniti se morajo.

Toda — kje je Kornstalk? Kje je ostal Črna kača?

Puščice sikajo po zraku in povzročajo luknje v vrstah belih bojnikov. Toda s puškami zadevajo Indijanci zmerom slabše. Tekumseh in Logan, ki jima strel nikoli ne zataji, ne moreta zadržati napredovanja belih čet.

Se vedno nove oddelke pošilja general Lewis v bitko. To so rezerve, ki jih je pritegnil z levega krila. Skoroda jih

je preveč, zdaj lahko krogle rdečih že bolje zadevajo. Ni toliko prostora, da bi se mogli vsi številni belci pošteno skriti. In vendar napredujejo. Strahovito napadajo belci, že se tu in tam umikajo Indijanci.

Kje je Kornstalk? Nikjer ni čuti njegovega glasu. Indijanci ga pogrešajo na vseh koncih in krajih... Kje je vrhovni poglavar?

(Dalje prihodnjik)

Enako nevarni kakor peščni so bili indijanski konjeniki. Naša sila jih kaže v njiilovih značilnih nosnjah na skromnih, toda iskrnih konjih. V bitki ob reki Komanvhl, ki jo opisuje pritojbo poglavje, konjeniki niso nastopili, pešč pa v drugih bitkah ob Ohajju

Sem-Hao :

Blažev Miklavž

Iz svinčeno težkega neba je prišel droben, hladen dežek na strehe stojnic, ki so bile v krogu razvrščene po

tesnem trgu pred cerkvijo. Nekaj pa jih je stalo na obeh straneh ceste. Prodajalci so hvalili svoje blago, ta čevlje, oni lopate, Ribenčan svojo suho robo. Lončar je tolkel po piskrih in latvicah ter zatrjeval, da pojejo še lepše ko zvon svetega Martina v vaškem zvoniku. Debela kramarica je rožljala z molki in prepričevala kupce, da si samo z njenimi molki lahko olajšajo trudapolno pot v nebesa. Na travniku za šolo je mukala živina. Važno so jo otipavali debeli mesarji in kričavi prekupci. Iz bližnje gostilne je donelo neubrano petje pivcev, ki jih je novokrščeno vino udobrovoljilo že zgodaj predpoldan. Razmehčana tla so se kmalu sremenila v redko brozdo. Po njej so čopotali kupci, razpenjali dežnike, jih zopet zapirali in se prerekli s kramerji za ceno.

Naimlajših obiskovalcev sejma vse to ni zanimalo. Njih oči so se pasle po stojnicah, kjer je bilo razloženih na kupe nebeško zapeljivih reči: bonbonov, piškotov, piščalk, vozičkov, punčk, avtomobilčkov lesenih konjičkov, fig, pomaranč, rožičev — —

Tudi Zlebnikov Blaž se je smukal med sejmarji. Tenko suknjico mu je

dež na hrbtu in ramenih, že čisto premočil. Skozi luknje v podplatih mu je pronicala umazana voda. Zeblo ga je. Roke je tiščal globoko v žepu, a to ga ni očuvalo, da ne bi dregetal z zobmi. Zdaj pa zdaj mu je kdo izmed ljudi v gneči stopil na prste. Zbolelo ga je, da bi na glas zavpil. Veliko prijetnejše bi bilo sedeti doma pri materi pod streho in ob toplim štedilniku, toda na sejmanji dan Blaž ni mogel vzdržati doma. Preveč lepot je bilo razloženih na sejmišču.

Vse stojnice si je bil Blaž že ogledal, a venomer ga je hrepenenje gnalo nazaj k oni veliki stojnici ob pokopališčnem zidu, kjer so imeli razloženih toliko zapeljivih reči in takih, o katerih bi si Blaž še sanjati ne upal. Vsaj dinar ko bi imel! Kupil bi si malenkost, da bi vsaj nekoliko utešil svoj glad po lepotah, razloženih na stojnicah. Fabjančev Mirko mu je bil dolžan celo dva dinarja. Pred nekaj dnevi mu je bil v šoli prodal svoj nožič. Danes pa Mirka nikier ni mogel uzreti. To skoraj ni mogoče, da bi bil Mirko na sej-

manji dan tičal doma. O, Blaž ni opazil, kako se ga je Mirko izogibal. Celih deset dinarjev je imel v žepu, a se je kljub temu bal, da bi ga Blaž potirjal. Nekaj lepega si je hotel kupiti.

Blaž bo že počakal na tista dva dinarja.

Blaž se je medtem preril prav do stojnice in žalosten gledal, kako so si njegovi vrstniki in vrstnice izbirali slaščice in igrače. Kakor bi tudi on imel denarja na pretek, je prijel rumeno piščalko s štirimi luknjicami ter vprašal prodajalca, koliko stane.

»Dva dinarja,« je kratko odvrnil prodajalec, ki je komaj odgovarjal na ploho vprašanj radovednih malih kupcev. »Ko bi bil Mirko tu, pa bi jo imel,« je pomislil Blaž.

Tedaj ga je nekaj presunilo. Ni se mogel ločiti od piščalke. Kaj, če bi jo stisnil v žep? Prodajalec ne bo opazil. Preveč je zaposlen. In tudi greh ne bo velik. Komaj za dva dinarja. Na skrivaj je smuknil piščalko v žep. Srce mu je burno utripalo. Počasi se je hotel izmuzniti iz gneče. Tedaj je začutil na ramenu močan prijem. Od jeze zaripli prodajalčev obraz se je sklonil nad njegovega.

»Boš dal piščalko nazaj, smrkavec tatinski!« je kričal mož in mu iztrgal piščalko iz žepa. Zazvenelo je nekaj gorkih zausnic. Blaž se je iztrgal prodajalcu in jokajoč zbežal s sejmišča.

Prodajalčevo kričanje je privabilo mnogo ljudi. Tudi Fabjančevega Mirka. Ko je izvedel, kaj se je zgodilo, ni imel z orglicami, ki si jih je bil kupil za deset dinarjev, nobenega veselja več. Vtaknil jih je v škatljico in jih ni pokazal nikomur. Še materi ne.

Na dan po svetem Miklavžu je bilo v razredu zelo živahno. Vsak je imel kaj lepega pokazati. Le revni Blaž ni imel ničesar razen suhih hrušk. Zalošten in tih je sedel v svoji klopi. Tedaj je stopil k njemu Mirko in rekel:

»Dva dinarja sem ti dolžan. Na tu jih imaš. Tole pa ti je pri nas prinesel Miklavž.«

In položil je pred njega one lepe, nove orglice, ki jih je bil kupil na sejmu.

Manica

Miklavž in Klarica

Na Miklavževo jutro je mala Klarica — plakala. Čudno, kaj?

Aha, gotovo zato, ker je njena košarica ostala prazna. Najbrž deklica ni bila pridna in dobri svetnik se je s svojim košem obrnil drugam.

Naka, tisto pa nel! Klarica je bila prav pridna otrok in tudi nastavljeno košarico ji je bradati svetnik napolnil prav do vrha.

I, kaj neki je bilo potem vzrok njenim solzam...?

Klarica je bila edinka. Oče ji je umrl, ko je štela komaj leto dni. Tako je Klarica vso svojo ljubezen osredotočila na mamico, ki je za svojo hčerko skrbela, jo negovala in vzgojevala, kakor znajo to vse dobre in požrtvovalne matere.

Pa si nekoč — nekaj dni pred Miklavževem — Klarica domisli:

»Zakaj sveti Miklavž prinaša samo meni? Zakaj ne tudi mamici...? Najbrž zaradi tega ne, ker nihče zanjo ne nastavi...!«

Hipoma se porodi v mladi glayici imenitna misel.

Na predvečer Miklavževega dne porine Klarica na skrivaj pod pod svojo posteljo pleteno košaro. Nato smukne v zapeček ter dolgo in iskreno moli,

naj bi radodarni Miklavž z obilnimi darili osrečil tudi njeno mamico. — Jej, kakó se bo obradovala mamica, ko ji jutri položi v naročje polno košaro Miklavževih dobrot...!

Toda drugo jutro —! Mamina košara je — prazna. Klarica pa v jok.

Mati vsa prestrašeni prihiti v spalnico, misleč, da se je njeni ljubljenci pripetilo kaj hudega.

Na prijazno prigovarjanje izdavi deklica vsa v joku, kako je hotela razveseliti ljubo mamico, kako je molila in prosila, nastavila zanjo, a vse zaman.

Mati se pristrčno zasmee, stisne hčerko k sebi in jo toplo poljubi. Nato jo popelje v kuhinjo, kamor je Kla-

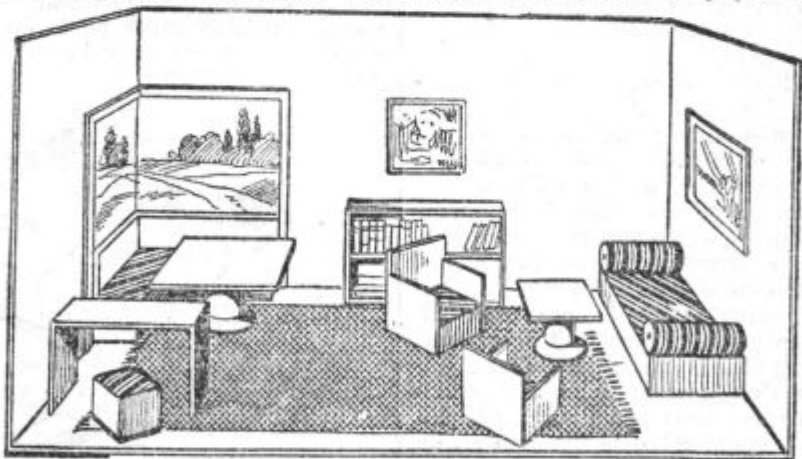
rica nastavila zase. — Jej, jej, koliko lepega in dobrega!

»Vidiš Klarica,« pokaže mati na darila, »ampak samo za pridne otrokel Nam odraslim, ker ve, da dobri otroci sami radi delijo njegove darove z materjo, očetom ali s komurkoli, ki jim je najbližji. Glej otrok moj, Miklavž ti je prinesel kostanja, orehov, jabolk — za naju obe je dosti. Obe bova deležni teh sladkosti, torej le kar vesela bodi!«

Dragi Jutrovčki!

Zdaj lahko že na prste seštejemo, kolikokrat bomo šli še spat, pa bo božič tu. Božič je tisti čas, ko dajemo in prejemamo darove. Zadnji čas je, da začnemo tudi mi misliti, kaj bomo komu podarili. Kupiti darov ne moremo, ker nimamo denarja. Prvega nam pismonoša nič ne prinese in šparovčke tako neradi odpiramo. Domisliti se moramo kaj takega, kar ne stane denarja, kar sami lahko napravimo. Vse

Pokrivalo in sprednjo stran zaboja odstranimo. Zaboj najprvo skrbno pregledamo, populimo žeblice ali jih zablujemo, če je kje deska odstopila. Dobro je tudi ponesti jo na »skrivnem« k mizarju, da nam jo nekoliko zgladi, ker zaboji so po navadi iz neobdelanega lesa. Lahko pa zaboj tudi ovijemo v papir, ki ga pritrdimo z malimi risalnimi žeblički. Notranjo stran zaboja, ki nam služi za punčkinu sobo,

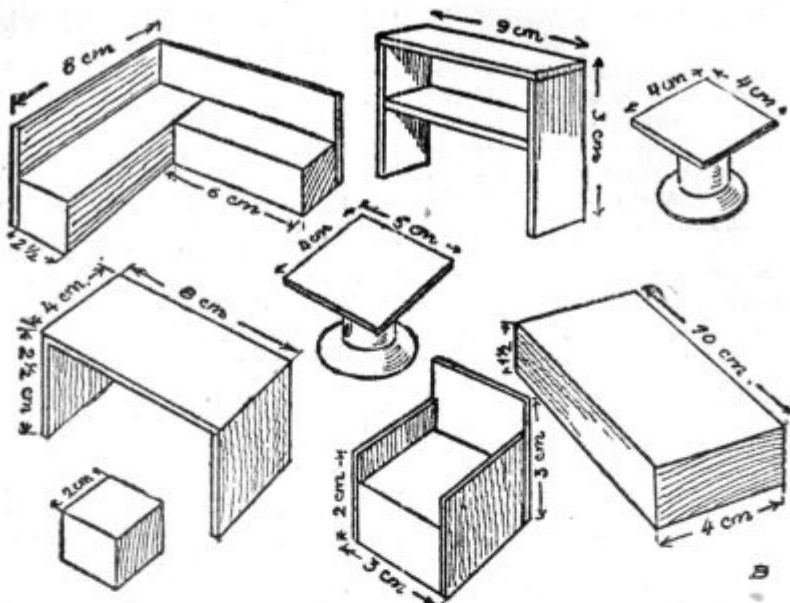

majhne sestrice si tako želijo hišice za njihove punčke. Kako bi bilo, če bi se lotili sestaviti tako hišico? Majhnih sester ne manjka nikjer, če je nimamo doma, jo imajo pa pri sosedovih. In sosedova sestra bo imela s hišico prav tako veselje, kakor če bi bila naša prava sestra. Pa pogledjmo, kako bi jo napravili, da bi se lahko z njo tudi malo postavili.

Približno 40 cm dolg in 25 cm širok zaboj nam služi za punčkinu sobico.

pa tapeciramo z nežno barvanim papirjem. Solčno rumena barva se zelo lepo obnese. Radi svetlobe okna ne potrebujemo. Vendar napravimo lahko v enem kotu kakor vidimo na sliki, samo navidezno okno. V taki obliki pribijemo v kot ozke obdelane letvice, med nje pa prilepimo srebrn papir ali pa kakšno slikico, ki predstavlja pokrajino, tako da se nam zdi, da jo vidimo skozi okno.

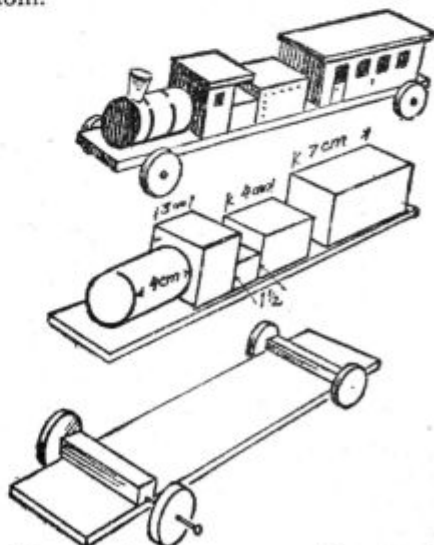
Na slikah vidimo potrebno pohištvo

In potrebne mere. Zofa si lahko urežemo iz 1 cm debele deske. Les prevlečemo z blagom žive barve in ga spodaj pod divanom prilepimo na les. Stranska valjarja napravimo iz podolgastega okroglega lesa, ga ovijemo v enako blago in pritrđimo na konce zofe. Stole napravimo iz deske enake debeline. Paziti moramo, da je les lepo uglajen, časih ga lahko zgladimo kar sami s steklenim papirjem, saj so deščice, ki jih potrebujemo za naše pohištvo, tako majhne. Na gladkost deske nam je posebno paziti pri mizni plošči. Sicer pa mizico lahko tudi pregrnemo z ličnim prtličkom. Mizici bomo dali eno samo močno nogo. Na kratko okroglo debelce pribijemo na eni strani ozek kolesček, na drugi strani pa ploščo, in mizica je gotova. Pisalno mizico je posebno lahko napraviti. Zgornjo desko pribijemo na dve stranski in nič več dela nimamo z njo. Vogalno klop napravimo iz dveh primeranih voglatih stebričkov. Naslonjalo pa iz tenke deščice. Klop prevlečemo z enakim blagom, s kakršnim smo prevlekli zofa. Knjižno polico bo nekoliko težje za napraviti. Najprvo pozkusimo, če nam je mogoče vmesno deščico prilepiti. Če bi pa ne držala, jo pa lahko pribijemo od zunanje strani z malimi žeblički.

Na stene obesimo male slikice. Take slikice, ki so priložene čokoladi so prav primerne. Tla pokrijemo s preprogo.

Napravimo jo iz debelega blaga, na koncu pa blago sceframo, da dobimo rese. V knjižno polico postavimo nekaj malih knjig, na mizico pogrnemo prtliček, v sredo pa postavimo malo vazico z majhnimi rožicami ali zelenjem. Iznajdljiv otrok bo tu lahko pokazal, ali ima kaj smisla za udoben dom.

Ker pa nimamo samo sestric, ampak tudi bratce, moramo misliti s primernimi darovi tudi nanje. Bratci se sicer s punčkami tudi radi igrajo, toda to bolj na skrivnem, ko jih nihče ne vidi! V splošnem pa si ti možakarji želijo

le »strojev«! Zato bi morda ne bilo napčno, če bi svoje male bratce razveselili z vlakom. Ta vlak na sliki ni posebna umetnina! Vlak pritrdimo na 25 cm dolgo in približno 3 cm široko desko. Na spodnjo stran deske pribijemo podolgasto deščico, ki nam služi za os. Kolesčka odrežemo od metlinega držaja. Sredi kolesčka zvrtno malo luknjico, vtaknemo skozi žebelj in ga zabijemo v deščico. Luknjica mora biti dovolj velika, da se kolesce lahko vrti. Železniški vozovi naj bodo približno 7 cm dolgi, 3 cm visoki in 2 in pol cm

široki. Lokomotivo napravimo iz treh koščkov lesa različne velikosti in enega podolgačnega okroglega, ki ga odrežemo od metlinega držaja. Dimnik napravimo iz zamaška. Voz za lokomotivo, kjer stoji strojevodja in pa zadnji železniški voz pokrijemo s streho. Vrata in okna naznačimo z barvastim svinčnikom. In ta naš »Orient express« (najhitrejši vlak v Evropi) mirno lahko zapelje pod naše božično drevesce. Naši mali bratci bodo imeli z njim mnogo veselja.

Dragica Prah, dijakinja:

Luč je zagorela ...

Po širni naši domovini
pesem sreče se glasi;
po Jugoslaviji edini
ena pesem zdaj doni.

Saj vsi smo bratje v rodu enem
sestre smo si po jeziku.
Zato v kolu preizkrenem
čvrsto stojimo na braniku!

Stoletja dolga so minila,
ko so dedi hrepeneli,
da bi srca se združila
v domovini naj veselili.

Ta nada se je res spolnila,
Jugoslavija je vstala;
vse kote temne razsvetlila —
Zagorela luč je mala.

In ta lučka je gorela
vedno že devetnajst let;
zdaj se v plamen razžarila,
posijala v duše spet.

Vanica Kobe:

Jesen

Jesen —
tako je vse mirno.
le časih
čuje se samo,
kako topoli
vetru šepetajo,
da ptički
peti več ne znajo.
Vetrček,

pa jim lepo,
prijazno razjasni
vse to.
Saj spremil je,
preljube pevčke,
daleč tja na jug,
kjer bodo
zimo preživeli,
da vrnejo se
spet veseli,
ko mraz
pri nas
ne bo več hud.

Stana Vinšek:

Dežek

Dežek pada, dežek pada,
rosno se blesti livada;
kakor kaplje iz očesa
biseri polze z drevesa.

Dežek pada, vse zalije,
vse osveži vse izmiže.
Padaj, dežek, mi v srcé
da mi ohladiš gorjé.

Dežek pada, ponehava;
milo zadehti narava
in še lepše vse zaklije
ko nam zopet sonce sije.

**Kdo bi rad imel
ves letnik 1936
„Mladega Jutra“**

v obliki knjižice za majhen denar?
Pišite na upravo »Jutra«, Knafljeva ul. 5,

Marija Hvala — dijakinja:

Sv. Miklavž pri slepih

Vsi danes v šolski sobi so se zbrali, v njih že nestrpno je pričakovanje. Veliki v radosti, v trepetu mali, skoz njih vrste gre rahlo šepetanje.

Ozračje angeljci so pokadili in slepi vonj vdihavajo prijetni, že slutijo, da angeljci so tu z darili, Miklavž presveti prihaja v dom njih svetni.

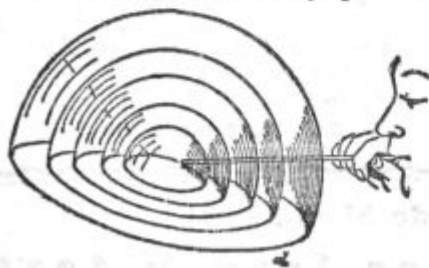
Ze parkeljci z verigami rožljajo:
»Gorje mu zdaj, kdor kaj na vesti ima, aha, poredni vidimo že trepetajo; le z nami brž, kdor dobrih del nič nima.«

A glas svetnika zdaj zakliče blagi:
»Izmed ljudi na vsem tem božjem svetu najbolj so slepi nam v nebesih dragi, le angeljci obdarite njih vse tu.«

Zarečih lic so slepi poslušali moža presvetega besede krasne te; hvaležnih src roko poljubovali in sveti zbor vesel odhajal je.

Umetnik milnih mehurčkov

Milne mehurčke delati je res zabavno. Malokomu je znano da se more mehurčkom življenje podaljšati, če se doda milnici nekoliko glicerina. Z glicerinstim mehurčkom na roki lahko plešemo in če smo količkaj spretni se

lahko z njim igramo kakor z žogo. Pa še toliko drugih stvari lahko napravimo iz njih. Na sliki vidimo, da je mogoče izpustiti 5 ali 6 mehurčkov drugega v drugega. Imeti pa moramo **x** ta namen stekleno ploščo ali pa obr-

njen krožnik. Slamico vtaknemo v milnico potem pa napravimo v središču krožnika velik milni mehur. Mehur bo dobil obliko polkrogle. Slamico ponovno utaknemo v milnico potem pa previdno skozi polkroglo proti središču krožnika in napravimo spet velik mehur. Tako lahko nadaljujemo dokler hočemo in dokler imamo na krožniku še kaj prostora. Za vsak nov mehur pa moramo slamico pomočiti v milnico, ker sicer se bo mehur v katerega bomo vtaknili suho slamico, razpočil.

Danilo Gorinšek:

Balonček v sapici

Balonček detece ima, vanj rahla sapica pihlja, balonček dete prosi:
»Predaleč me ne nosil«
»Balonček ti si figamož, če sapa se ustrašil boš,« ga detece okara, nič z njim domov ne mara. Ni sapice več, sapa je, vejevje v grmu že majé in veter hud potegne, v balonček se obregne. Balonček v strahu trepeta:
»O, da bi le že bil domal« Nič dete ga ne čuje, kako on moleduje. Vihar zatulil čez zemljo, balonček nesel je v nebo, pri detecu na zemlji doli nikoli več ne bo, nikoli!...

Kvadrat IV

1	2	3	4
			S
2			L
3			A
4	S	L	A
			P

1. psiček; 2. ptič; 3. del slovenske narodne noše; 4. —.

Rešitev kvadrata III

1. Tose; 2. obla; 3. slap; 4. capa.